

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

академік НАМН України професор

Ю. В. Вороненко

«02» 02 2017 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПРАНТУРИ
за науковою спеціалізацією
«СУДОВА МЕДИЦИНА»
14.01.25**

Київ - 2017 рік

СКЛАД ПРЕДМЕТНОЇ КОМІСІЇ:

- 1 **Мішалов В. Д.** доктор медичних наук, професор, зав. кафедри судової медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика
- 2 **Хохолєва Т. В.** кандидат медичних наук, доцент кафедри судової медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика
- 3 **Гуріна О. О.** кандидат медичних наук, доцент кафедри судової медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика
- 4 **Петрошак О. Ю.** кандидат медичних наук, доцент кафедри судової медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика
- 5 **Плетенецька А.О.** кандидат медичних наук, асистент кафедри судової медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Зміст програми вступних іспитів до аспірантури охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту судово-медичному експерту для наукової роботи, а також для подальшої самостійної роботи і виконання експертної роботи на базах кафедри під час проходження аспірантури. Спеціалісти за фахом «судово-медична експертиза» при вступі в аспірантуру повинні володіти базовими знаннями з судової медицини, обґрунтовано відповідати на запитання екзаменаційних білетів та вміти розв'язувати ситуаційні задачі.

Для визначення рівня знань і навичок лікар-спеціаліст зі спеціальності «судово-медична експертиза» складає іспит для вступу в аспірантуру. В разі успішного складання іспиту, лікар-судово-медичний експерт зараховується до аспірантури, після закінчення якої отримує посвідчення встановленого зразку.

**ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ІСПИТІВ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
14.01.25 – СУДОВА МЕДИЦИНА**

Назва розділу теми

Судово-медична служба в системі охорони здоров'я

1. Організація судово-медичної експертизи
2. Процесуальні основи судово-медичної експертизи
3. Питання етики і деонтології в професійній діяльності лікаря судово-медичного експерта
4. Регламентування прав та обов'язків медичних працівників
5. Професійні порушення медичних працівників, їх класифікація та характеристика
6. Організація та завдання судово-медичної експертизи у випадках притягнення медичних працівників до кримінальної відповідальності за професійні правопорушення

Розлад здоров'я і смерть внаслідок ушкоджень

1. Ушкодження тупими предметами. Морфологія ушкоджень м'яких тканин
2. Морфогенез переломів кісток
3. Морфогенез ушкоджень внутрішніх органів та кровоносних судин
4. Клінічні та патоморфологічні прояви черепно-мозкової травми
5. Причини смерті внаслідок ушкоджень. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ушкодженнями та несприятливими наслідками

Автомобільна травма

1. Загальні відомості про автомобільний травматизм
2. Ушкодження внаслідок зіткнення автомобіля, що рухався, з людиною
3. Ушкодження внаслідок переїзду тіла колесом автомобіля
4. Ушкодження у водія і пасажера внаслідок дії внутрішніх частин автомобіля
5. Ушкодження внаслідок випадіння людини із автомобіля, що рухався
6. Ушкодження від здавлення тіла між частинами автомобіля та іншими предметами
7. Диференційна діагностика автомобільної травми

Мотоциклетна та велосипедна травми

1. Загальні відомості про мотоциклетну травму
2. Види мотоциклетної та велосипедної травми. Механізм та морфологічні особливості ушкоджень

Травма внаслідок дії рейкового транспорту

1. Ушкодження внаслідок зіткнення поїзда, що рухався, з людиною
2. Ушкодження внаслідок переїзду тіла колесом поїзда

Авіаційна травма

1. Характер ушкоджень у екіпажу та пасажирів при різних авіаційних пригодах
2. Особливості судово-медичної експертизи авіаційних пригод

Ушкодження, які виникають внаслідок падіння

1. Загальні дані і класифікація падінь
2. Ушкодження, які виникають внаслідок падіння з висоти
3. Ушкодження, що виникають внаслідок падіння з положення стоячи

Ушкодження гострими предметами

Загальні відомості ушкодження, які спричиняються гострими предметами

1. Ушкодження внаслідок дії ріжучих знарядь та предметів
2. Ушкодження внаслідок дії колочих знарядь та предметів
3. Ушкодження внаслідок дії колоче-ріжучих знарядь та предметів
4. Ушкодження внаслідок дії рубаючих знарядь та предметів
5. Ушкодження внаслідок дії пиляючих знарядь та предметів

Вогнепальні ушкодження

1. Вогнепальна зброя
2. Фактори пострілу
3. Кульові вогнестрільні ушкодження внаслідок пострілів впритул, з близької та неблизької відстані
4. Ушкодження внаслідок пострілів з дробової зброї
5. Ушкодження холостими пострілами, атиповими снарядами зброї та від вибухів

Розлад здоров'я та смерть внаслідок дії електрики

1. Механізм смерті та морфологічні зміни тканин і органів при ураженні електрикою
2. Механізм смерті та морфологічні зміни тканин і органів при ураженні атмосферною електрикою (блискавкою)

Розлад здоров'я та смерть внаслідок дії низької та високої температур

1. Клінічні та патоморфологічні зміни тканин і органів від загальної та місцевої дії холоду
2. Клінічні та патоморфологічні зміни тканин і органів внаслідок загальної і місцевої дії високої температури

Розлад здоров'я та смерть внаслідок порушення зовнішнього дихання, викликаного механічними перешкодами. Утоплення та раптова смерть у воді

1. Види порушень зовнішнього дихання
2. Морфологічні зміни при гіпоксії
3. Странгуляційна гіпоксія
4. Обтураційна гіпоксія
5. Компресійна гіпоксія
6. Морфологічні ознаки утоплення, механізм та оцінка
7. Лабораторні методи діагностики. Смерть внаслідок утоплення
8. Методика судово-медичного дослідження трупа

Розлад здоров'я та смерть внаслідок отруєнь

1. Дія отруюючих речовин, розпізнавання отруєнь
2. Отруєння деструктивними отрутами
3. Отруєння отрутами, що змінюють склад крові
4. Отруєння отрутами, що збуджують, пригнічують та паралізують нервову систему

Судово-медична експертиза потерпілих, осіб, які звинувачуються, та інших

1. Методика проведення судово-медичної експертизи потерпілих, осіб, які звинувачуються, та інших
2. Судово-медична експертиза визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень
3. Судово-медична експертиза визначення відсотка втрати працездатності

4. Судово-медична експертиза стану здоров'я удаваних та штучних хвороб
5. Судово-медична експертиза інтерсексуального стану. Встановлення статі, статевої зрілості, статевої недоторканості, репродуктивної спроможності.
6. Судово-медична експертиза при встановленні вагітності, абортів, минулих родів
7. Судово-медична експертиза при статевих злочинах

Огляд трупа на місці його виявлення (пригоди)

1. Огляд трупа на місці його виявлення (пригоди)

Судово-медичне дослідження трупа

2. Вчення про смерть та трупні явища
3. Судово-медична експертиза (дослідження) трупа
4. Деякі питання судово-медичного дослідження трупа при насильницькій смерті

Судово-медичне дослідження трупів новонароджених

1. Ознаки новонародженості, доношеності, зрілості, життєздатності
2. Причини смерті в анте-, інтра-, та постнатальному періодах
3. Особливості судово-медичного дослідження трупів новонароджених

Медико-криміналістичні методи дослідження

1. Медико-криміналістичні дослідження
2. Судова фотографія

Судово-медична експертиза за матеріалами слідчих та судових справ

1. Судово-медична експертиза за матеріалами справи при різних видах травм

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. **Абрамов А.С.** Использование прижизненных рентгенографических изображений головы и зубо-челюстного аппарата при проведении идентификации личности. – Автореф. дис. к.м.н. – М., 2012 - 22 с.
2. **Авдеев М.И.** Судебно-медицинская экспертиза трупа//М.: Медицина, 1976 – 440 с.
3. **Альтхофф Х.** Синдром внезапной смерти у детей//М.: Медицина, 1983 – 44 с.
4. **Ардакшин А.П.** Юрасов Г.И. Повреждение нижних конечностей водителя при травме внутри автомобиля// Судмедэкспертиза. – 1983. – Т. 26. - №2. – С. 29-31.
5. **Бабкіна О.П., Герасименко О.І., Казімірко Н.К., Шевченко В.В., Шевченко Л.А., Коробко І.С.** Морфологія ушкоджень органів черевної порожнини та заочеревинного простору при механічній травмі. // Луганськ, 2013 – 135 с.
6. **Бабанин А.А., Соколова И.Ф.** Судебно-медицинская экспертиза половых состояний (Практическое руководство для студентов, врачей, юристов). – Симферополь: Издат. Центр КГМУ, 2001 – 206 с.
7. **Бабанін А.А., Мішалов В.Д., Біловицький О.В., Скребкова О.Ю.** «Судова медицина» - Сімферополь: вид. «НАТА», 2012. – 580 с.
8. **Бачинський В.Т., Кулик О.Ф., Савка І.Г., Ванчуляк О.Я.** Первинний огляд трупа на місці виявлення. – Чернівці, 2012. – 210 с.
9. **Бережной Р.В.** Руководство по судебно-медицинской экспертизе отравлений //М.: Медицина, 1980 – 424 с.
10. **Бойко С. О.** Судово-медична експертиза визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень: Навчальний посібник.-Ужгород: СМІ «Інватор», 2003. - 228 с.
11. **Бурчинский В.Г.** Судебно-медицинские аспекты морфологии огнестрельных ранений головы. – Одесса: Астропринт, 2007. – 48 с.
12. **Бурчинський В. Г.** «Загальні методи ізолювання отруйних та сильнодіючих речовин із біологічного матеріалу»/ Бурчинський В. Г., Кахановський Ф. М., Кахановська К. І., Хохолева Т. В., Москаленко В. С. //Методичні рекомендації, затв. МОЗ України.- Київ, 2010. – 25 с.
13. **Бурчинський В. Г.** «Дослідження рідкої крові та її слідів на речових доказах» / Бурчинський В. Г., Дем'янчук А.П., Хохолева Т. В. //Методичні рекомендації, затв. МОЗ України. - Київ, 2010. – 32 с.
14. **Бурчинський В. Г.** «Судово-медичне дослідження сперми, слини та інших виділень людини в слідах на речових доказах»/ Бурчинський В. Г., Дем'янчук А.П., Хохолева Т. В., Бачинський В.Т. // Методичні рекомендації, затв. МОЗ України. - Київ, 2011. –25 с.
15. **Бурчинський В. Г.** «Судово-медичне дослідження волосся, кісток, м'яких тканин та органів»/ Бурчинський В. Г., Дем'янчук А.П., Хохолева Т. В., Бачинський В.Т. //Методичні рекомендації, затв. МОЗ України. - Київ, 2011. –20 с.

16. **Вермель В.И., Солохин А.А.** Формальная логика в судебной медицине //М.: Медицина, 1995 – 92 с.
17. **Витер В.И., Пермяков А.В.** Судебно-медицинские аспекты скоропостижной смерти. – Издание. Дополненное. – Ижевск: «Экспертиза», 2000. - 152 с.
18. **Герасименко О.І.** Судово-медична експертиза (загальна частина). - Донецьк: Норд-Прес, 2007. – 508 с.
19. **Глушков В.А.** Ответственность за преступления в области здравоохранения. Киев: Вища школа, 1987 – 199 с.
20. **Громов Л.П., Науменко В.Г.** Судебно-медицинская травматология. // М.: Медицина, 1977 – 368 с.
21. **Громов А.П., Капустин Л.В.** Судебно-медицинское исследование трупа.// М.: Медицина, 1991 – 320 с.
22. **Гуріна О. О.** Судово-медична оцінка патоморфологічних змін при внутрішньочерепних та спинно-мозкових ушкодженнях (методичні рекомендації)/ Гуріна О. О., Дунаєв О. В. - Київ, НМАПО імені П.Л. Шупика. – 2013. – 48 с.
23. **Гуров О.М.** Алгоритм краніо-портретної ідентифікації особи з використанням цифрових технологій опрацювання візуальної інформації/О.М. Гуров, І.С. Морозов, І.В. Костик, В.Г. Виборний //Методичні рекомендації. – К., 2013. – 34 с.
24. **Дебой Н.Н.** Установление лица, управлявшего автомобилем по данным судмедэкспертизы. Метод. рекомендации. Киев, 1991. – с. 23.
25. **Диагностикум** механізмів и морфології переломів при тупой травме скелета /Саркісян Б.А., Янковский В.Э., Новоселов В.П. под ред. В.Н. Крюкова. - Новосибирск: Изд. «Наука», 2011. – 522 с.
26. **Диагностикум** механізмів и морфології переломів при тупой травме скелета / В.Н. Крюков, В.П. Новоселов, Б.А. Саркісян, В.Э. Янковский и др. – Новосибирск: наука, 1996 - 2000. Т.1-7 - 166 с., 176 с., 149 с., 173 с., 214 с., 142 с., 131 с.
27. **Дольницький О.В., Кривченя Д.Ю., Поліщук М.Є.** Дитяча травматологія. Практичний посібник. Київ «Книга плюс», 2006 – 472 с.
28. **Дотримання** етичних та законодавчих норм і вимог при виконанні наукових морфологічних досліджень (методичні рекомендації, затв. МОЗ України) / Кулініченко В.Л., Мішалов В.Д., Чайковський Ю.Б., Пустовіт С.В., Войченко В.В. - Київ, НМАПО імені П.Л. Шупика. – 2007. – 30 с.
29. **Завальнюк А.Х.** Судова медицина: Курс лекцій – Тернопіль: Укрмедкнига, 2000 – 648 с.
30. **Завальнюк А.Х.** Отрути та отруєння: судово-медичний аспект:[монографія]/А.Х. Завальнюк, Г. Ф. Кривда, І. О. Юхимець.-Одеса: Астропринт, 2009. - 256 с.
31. **Калмыков К. Н., Карандашев А. А., Колкутин В. В., Сигалов Ф. А.** Судебно-медицинские аспекты повреждений печени тупыми предметами. М.: Юрлитинформ, 2002. - 96 с.

32. **Карандашев А.А., Русакова Т.И.** Возможности судебно-медицинской экспертизы по выявлению условий возникновения повреждений селезенки и давности их образования. – М.: Медицина, 2004. – 36 с.
33. **Качина Н. Н., Кильдюшев Е. М.** Судебно-медицинское исследование трупов плодов и новорожденных: Учебное пособие.-М.: ООО фирма «Светополь ЛТД», 2003. – 124 с.
34. **Клевно В.А.** Морфология и механика разрушения ребер /Судебно-медицинская диагностика механизмов, последовательности и прижизненности переломов - Барнаул, 1993 – 300 с.
35. **Клевно В.А., Григорьева Е.Н.** Судебно-медицинская оценка тяжести вреда здоровью при переломах скулоорбитального комплекса. // Москва, 2012 – 109 с.
36. **Клюев А.В., Артемов В.И.** Руководство по медицинскому расследованию авиационных происшествий. – М.: Из-во «Воздушный транспорт». – 1986. – 102 с.
37. **Козаченко І.М.** Сучасні термінологія, понятійний апарат і класифікація пневмострільних ушкоджень, пневматичної зброї та снарядів до неї/І.М.Козаченко//Методичні рекомендації. – К., 2013. – 25 с.
38. **Колкутин В.В., Баринов Е.Х., Ноздряков К.В., Русакова Т.И.** Судебно-медицинская экспертиза в случаях гибели плодов новорожденных. – М.: Юрлитинформ, 2002. – 128 с.
39. **Колкутин В. В., Соседко Ю. И.** Судебно-медицинская экспертиза при подозрении на членовредительство и симуляцию. - М.: Юрлитинформ, 2004.-160 с.
40. **Коновалов А. Н., Корниенко В. Н., Пронин И. Н. и др.** Гематомы и скрытые сосудистые мальформации ствола мозга//Мед. визуализация.- 2001.- № 2.- С. 13-21.
41. **Коновалов А.Н., Лихтерман Л.Б., Потапов А.А.** Черепно-мозговая травма. Клиническое руководство. – М.: «ANTIDOR», 1998. – Т. 1-3.
42. **Кононенко В.И., Тагаев Н.Н.** Дифференциальная диагностика мотоциклетной травмы – Харьков, 1985 – 38 с.
43. **Кримінальний кодекс України** За станом на 15 серпня 2005 року. Архів, «Одіссей». – 2005. – 223 с.
44. **Кримінально-процесуальний кодекс України.** Вид-во «Центр учбової літератури». – Київ, 2012. – 290 с.
45. **Кримінально-процесуальний кодекс України.** Науково-практичний коментар: у 2 т. /О.М. Бандурка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. – Харків: «Право», 2012. Т. 1. – 768 с.
46. **Крюков В.Н.** Основы механо- и морфогенеза переломов //М.: Фолиум, 1995 – 232 с.
47. **Кривда Г. Ф., Демиденко А. Н., Кривда Р. Г.** Осмотр трупа и вещественных доказательств на месте происшествия: Научно-методическое пособие. - Херсон: Наддніпряночка, 2012.-208с.

48. **Кузнецов Л.Е.** Судебно-медицинская экспертиза. Книга практического врача. – Смоленск: Изд-во «ИНТА», 2002. – 640 с.
49. **Кормаков И.К.** Автомобиль и пешеход. Анализ механизма наезда. М.: Транспорт, 1988. – 142 с.
50. **Кулініченко В. Л., Мішалов В. Д., Карагодіна О. Г.** Протидія насильству в сім'ї (навчальний посібник) Житомир – 2014. – 114 с. ISBN 978-966-361-068-9 Гриф МОН України № 1/11-6884 від 06.05. 2014.
51. **Кулик О.Ф., Бачинський В.Т., Савка І.Г., Ванчуляк О.Я.** Особливості судово-медичного дослідження трупа при окремих видах смерті. Чернівці, 2005. – 210 с.
52. **Лісовий А. С., Голубович Л. Л., Голубович П. Л. та ін.** Судова медицина. Підручник.-К.: Атіка, 2003. - 512 с.
53. **Лісовий А. С., Голубович Л. Л., Мішалов В.Д., Голубович П. Л.** Судова медицина в рисунках, схемах, таблицях. Навчальний посібник. - Київ, «Атіка». – 2007. – 411 с.
54. **Лужников Е. А., Костомарова Л. Г.** Острые отравления: Руководство для врачей.- М.: Медицина, 1989.-432с.
55. **Марченко М.И., Кононенко В.И.** Практическое руководство по судебной энтомологии – Харьков, 1991 – 70 с.
56. **Матышев А.Л.** Распознавание основных видов автомобильной травмы. – Л.: Медицина, 1969. – 128 с.
57. **Медико-криминалистическая идентификация.** Настольная книга судебно-медицинского эксперта. Под общей ред. доктора мед. наук, профессора В.И. Томилина. – 14: Издательская группа НОРМА-ИНФРА. М., 2000. – 472 с.
58. **Методичні рекомендації «Судово-медична діагностика смертельних отруєнь етиловим алкоголем»** /Ю.П. Шупик, В.Г. Бурчинський, Т.В. Хохолева та інші.- Київ, 2004. – 23 с.
59. **Методики морфологічних досліджень: монографія** / Багрій М. М., Діброва В. А., Попадинець О. Г., Грищук М. І.; за ред. М.М. Багрія, В.А. Діброви. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 328 с.
60. **Механическая асфиксия**//Руководство для врачей /Под ред. А.А. Матышева В.И. Витера: СПб-Ижевск: Гиппократ, 1993.-219 с.
61. **Мішалов В.Д.** Особливості нових боеприпасів до пістолетів «ПМ» і «Люгер»/ В.Д. Мішалов, Г.А. Зарицький, А.І. Калачев // Український судово-медичний вісник. – 2006. - № 19(2). – С. 35-37.
62. **Мишалов В.Д.** Конструктивные особенности боеприпаса нового вида для пистолета ПМ / В.Д. Мишалов, Г.А. Зарицкий, А.И. Калачев// Збірник наукових праць «Бокаріусівські читання». – Харків, ХМАПО. – 2006. – с. 96-97.
63. **Мішалов В.Д.** Можливості застосування сучасних інформаційних засобів при огляді місця виявлення трупа, відтворенні умов і обставин події, а також в стаціонарних умовах при виконанні судово-медичних експертиз/В.Д. Мішалов, Филипчук О.В., Шупик Ю.П., Хохолева Т.Б., Бурчинський В.Г., Гуріна О.О., Зарицький Г.А., Петрошак О.Ю. // Збірник

- наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика. – Київ. Вип.18. – Книга 2. – 2009. - С. 266-271.
64. **Мішалов В.Д.** Проблемні питання щодо організації судово-медичних заходів в умовах надзвичайних ситуацій з масовими жертвами людей в Україні /В.Д. Мішалов, Герасименко О.І., Зарицький Г.А., Петрошак О.Ю., Войченко В.В., Шевчук М.М.)// Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика. – Київ. Вип.18. – Книга 2. – 2009. - С. 260-266.
65. **Мішалов В.Д.,** Гуріна О.О., Юрченко В.Т. і інші. Судово-медична експертиза дітей (навчальний посібник, затверд. МОН України. Протокол №1/11-2479 від «29» березня 2010). - Київ, 2010. - 256 с.
66. **Мішалов В.Д.,** Войченко В.В., Зарицький Г.А., Петрошак О.Ю. Процесуальні, організаційні та етичні основи судово-медичної експертизи в Україні (навч. метод. посібник, затверд. МОН України Протокол №1/11-691 від 10.02. 2010 р.). - Київ, 2010. - 243 с.
67. **Мішалов В.Д.** Визначення давності настання смерті у судово-медичній експертизі / Мішалов В.Д., Михайличенко Б.В., Завальнюк А.Х., Юхимець І.О., Зарицький Г.А.// Методичні рекомендації Київ, 2010. – 36 с.
68. **Мішалов В.Д.** Визначення послідовності виникнення отриманих ушкоджень у судово-медичній практиці / Мішалов В.Д., Завальнюк А.Х., Юхимець І.О., Зарицький Г.А., Петрошак О.Ю. //Методичні рекомендації. - Київ, 2010. – 26 с.
69. **Мішалов В.Д.** Судово-медична характеристика та оцінка ран голови, заподіяних тупими предметами, у тому числі при їх руйнуванні (методичні рекомендації, затв. МОЗ України)/ В.Д. Мішалов, О.В. Филипчаук, О.Ю. Петрошак. - Київ, 2012. –22 с.
70. **Мішалов В.Д.** Визначення давності настання смерті у судово-медичній експертизі (методичні рекомендації, затв. МОЗ України)/ В.Д. Мішалов, О.Х. Завальнюк, І.О. Юхимець - Київ, 2012. –36 с.
71. **Мішалов В.Д.** Визначення прижиттєвості, давності і послідовності утворення ушкоджень (методичні рекомендації, затв. МОЗ України)/ В.Д. Мішалов, О.Ю. Петрошак, О.Х. Завальнюк, І.О. Юхимець.- Київ, 2012. – 23 с.
72. **Мішалов В.Д.** Судово-медична діагностика ушкоджень стравоходу, шлунка і кишечника у випадках їх травмування (методичні рекомендації, затв. МОЗ України)/ В.Д. Мішалов, О.Ю. Петрошак. - Київ, 2012. –16 с.
73. **Мішалов В.Д.** Судово-медична (макро- і мікроскопічна) діагностика раптової серцевої смерті осіб юнацького і молодого віку, що зумовлена дисплазією сполучної тканини (методичні рекомендації)/ Мішалов В.Д., Козлов С.В., Шандига-Глушко О.І. - Київ. – 2013. – 14 с.
74. **Мішалов В.Д.** Комп'ютерна ідентифікація осіб за стоматологічним статусом (методичні рекомендації) / Мішалов В.Д., Біда В.І., Костенко Є.Я., Переста Ю.Ю. - Київ. – 2013. – 22 с.

75. **Мішалов В.Д.** Скануючі методики комп'ютерної ідентифікації особи за цифровими ортопантомограмами (методичні рекомендації) / С.Я. Костенко, В.Д. Мішалов, В.І. Біда. - Київ. - 2013. - 12 с.
76. **Мішалов В.Д.** Судово-медична оцінка конструктивних особливостей патронів «Флобер», споряджених 4 мм кулями, та виробів для реалізації пострілів ними / В.Д. Мішалов Зозуля В.М., Михайленко О.В.) // Судово-медична експертиза. - 2011. - №3. - с. 25-30.
77. **Мішалов В.Д.** Рідкісний випадок утворення перелому кісток черепа з ознаками розшарування / Мішалов В.Д., Войченко В.В. // Буковинський медичний вісник. - 2013.-Т. 17. - № 3(67). - Ч.1. - С. 35-38.
78. **Мішалов В.Д.** Аналіз випадків падінь авіаційних суден, що мали місце в 70-ті роки ХХ сторіччя в УРСР / Мішалов В.Д., Шупик Ю.П., Хохолева Т.В., Гуріна О.О., Зарицький Г.А., Петрошак О.Ю., Плетенецька А.О. // Судово-медична експертиза. - 2013. - №2. - С. 4 - 8.
79. **Мішалов В.Д.** Судово-медична характеристика та оцінка вогнепальних ушкоджень грудної клітки і живота, заподіяних патронами «Флобер» / Мішалов В.Д., Михайленко О.В., Зозуля В.М. Методичні рекомендації - Київ. - 2014. - 18 с.
80. **Мішалов В.Д.** Експертний аналіз випадків вбивств із застосуванням гострих предметів як основа кримінальної характеристики злочину / Мішалов В.Д., Зосіменко В.В. // Одеса, Інтегративна антропологія. - 2014. - № 2. - С. 56-62.
81. **Мішалов В.Д.** Результати аналізу комісійних судово-медичних експертиз обласного бюро СМЕ за фактом виявлення помилок, допущених при наданні медичної допомоги / Мішалов В.Д., Хохолева Т.В., Гуріна О.О., Петрошак О.Ю., Плетенецька А.О. // Збірник наукових праць співроб. НМАПО імені П.Л. Шупика. Київ. - Вип. 23- 2014. - Т.4 - С. 85-92.
82. **Мішалов В.Д.** Оптимізація роботи судово-медичних експертів в умовах масової загибелі людей, пов'язаної з бойовими діями в зоні АТО / Мішалов В.Д., Кісь А.В., Войченко В.В. // Судово-медична експертиза. - 2014. - №2. - С. 4-8.
83. **Мішалов В.Д.** Судово-медична характеристика ушкоджень підшлункової залози та визначення давності їх утворення / Мішалов В.Д., Бабкіна О.П., Хохолева Т.В., Петрошак О.Ю., Войченко В.В. Методичні рекомендації.- Київ, 2015. - 31 с.
84. **Мішалов В.Д.** Судово-медична характеристика ушкоджень селезінки та визначення давності їх утворення / Мішалов В.Д., Бабкіна О.П., Хохолева Т.В., Петрошак О.Ю., Личман Т.В. Методичні рекомендації. - Київ, 2015. - 21 с.
85. **Михайленко А.В.** Морфологические признаки огнестрельных поврежденных плоских костей, позволяющие установить направление вращения огнестрельного снаряда / Михайленко А.В., Леонов С.В. // Медицинская экспертиза и право. - М. - №1. - 2014. - С. 35-47

86. **Михайленко А.В.** Механическая травма с позиций волновой динамики / Михайленко А.В., Леонов С.В. // Судово-медична експертиза. – 2014. - №1. – С. 46-49.
87. **Михайленко А.В.** Механика формирования кровоподтеков при действии эластических снарядов в результате выстрелов из травматического оружия // Судово-медична експертиза. – 2014. - №1. – С. 54-58.
88. **Молчанов В.И., Попов В.Л., Калмыков К.Н.** Огнестрельные повреждения и их судебно-медицинская экспертиза. - М.: Медицина, 1990.-270 с.
89. **Морфологическая** диагностика наркотических интоксикаций / Под ред. Ю И. Пиголкина - М.: Медицина, 2004.-304с.
90. **Молин Ю. А.** Судебно-медицинская экспертиза повешения. - Санкт-Петербург: НПО «Мир и семья-95». - 1996. - 336 с.
91. **Морфологическая** диагностика наркотических интоксикаций / Под ред. Ю И. Пиголкина - М.: Медицина, 2004. - 304 с.
92. **Михайличенко Б.В.** Судова стоматологія. Підручник для студентів стоматологічних факультетів медичних вузів.-К.: «МПІ Леся», 2004.-352 с.
93. **Михайличенко Б.В.** Судова медицина. Медичне законодавство: підручник у 2 кн./Б.В. Михайличенко, В.А. Шевчук, С.С. Бондар і інш. – Кн. 1: Судова медицина. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 448 с.
94. **Наказ МОЗ України** “Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України” від 17 січня 1995 року № 6.
95. **Наказ МОЗ України** від 28.10. 1997 р. №321 «Про подальше поліпшення судово-медичної служби України».
96. **Наказ МОЗ №323 України** від 23.02. 2000 р. «Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я».
97. **Наказ МОЗ України** від 19.09. 1996 р. №291 «Про затвердження положення про спеціалізацію і інтернатуру випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівня акредитації».
98. **Новоселов В.П.** Патоморфологія міокарда при ушибах серця / Новоселов В. П., Савченко С. В., Романова Е. А., Циммерман В. Г. Патоморфологія міокарда при ушибах серця.- Новосибирск: Наука, 2002. - 168 с.
99. **Патоморфологія міокарда** при ушибах серця / Новоселов В. П., Савченко С. В., Романова Е. А., Циммерман В. Г. Патоморфологія міокарда при ушибах серця.- Новосибирск: Наука, 2002.- 168 с.
100. **Патоморфологія та гістологія: атлас** / за ред. Д.Д. Зербіно, М. М. Багрія, Я. Я. Боднара, В. А. Діброви [та інш.] – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 800 с.
101. **Пашинян Г.А., Касумова С.Ю.** и др. Патоморфологія и експертная оценка поврежденный головного мозга при черепно-мозговой травме. Москва, Ижевск: Экспертиза, 1994. - 134 с.
102. **Пашинян Г.А., Лукин Л.М., Карпова Г.Н.** Судебно-стоматологическая идентификация личности (состояние и перспективы развития).-М.: Медицинская книга. - 2005. – 157 с.

103. **Пашиян Г.А., Тучик Е.С., Колбина Е.Ю.** Судебно-медицинская экспертиза легкой черепно-мозговой травмы. – М.: Компания «Спутник+». – 2005. – 195 с.
104. **Пашиян Г.А. Тучик Е.С.** Судебно-медицинская экспертиза при крупномасштабных катастрофах. – М.: Из-во «ПАН»№. – 1994. – 136 с.
105. **Пермяков А.В., Витер В.И.** Патоморфология и танатогенез алкогольной интоксикации. – Ижевск: Экспертиза, 2002 - 91 с.
106. **Плевинскис П.В.** Современный алгоритм похода к дифференциальной диагностике телесных повреждений у водителей и пассажиров легковых автомобилей в случаях ДТП / Плевинскис П.В.//Судово-медична експертиза. – 2012. - №6.-С. 27-29.
107. **Плевинскис П.В.** Сложные ситуации при установлении местонахождения пострадавших в салоне автомобиля в момент ДТП / Плевинскис П.В.//Судово-медична експертиза. – 2013. - №1.-С. 23-26.
108. **Плевинскис П.В.** Исходные данные и алгоритм работы экспертов при проведении комиссионных судебно-медицинских экспертиз и транспортно-трассологических в случаях наезда автомобиля на пешехода экспертиз / Плевинскис П.В.//Судово-медична експертиза. – 2013. - №2.-С. 8-11.
109. **Плевинскис П.В.** Некоторые типичные трудности при проведении единоличных судебно-медицинских экспертиз в случаях наезда автомобиля на пешехода со смертельным исходом/ Плевинскис П.В.//Судово-медична експертиза. – 2015. - №1.-С. 59-62.
110. **Плевинскис П.В., Кривда Г.Ф.** Проблемные вопросы регламентации проведения комиссионных судебно-медицинских экспертиз и комплексных экспертиз в отделе комиссионных экспертиз бюро СМЭ/ Плевинскис П.В., Кривда Г.Ф.//Судово-медична експертиза. – 2015. - №2.-С. 9-12.
111. **Плетенецька А.О.** Особливості внутрішньо-суглобових переломів та судово-медична оцінка механізму їх утворення/ Хохолева Т.В., Гуріна О.О., Плетенецька А.О. Методичні рекомендації. -Київ. – 2014. – 40 с.
112. **Плетенецкая А.А.** Современное состояние вопроса о судебно-медицинских аспектах ошибок, которые возникают при предоставлении медицинской помощи/ Плетенецкая А.А., Мишалов В.Д., Марков Ю.И. // Одеса, Інтегративна антропологія. – 2014. - № 1. – С.63-67.
113. **Пиголкин Ю.И.** Судебно-медицинская диагностика отравлений спиртами /Ю.И. Пиголкин, Д.В. Богомоллов и др. Под ред. Ю.И. Пиголкина. – М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. – 576 с.
114. **Пиголкин Ю. И., Нагорнов М. Н.** Переломы свода черепа: механизмы образования, заживление, судебно-медицинская оценка.-М.: ЗАО «Аида», 2004.- 200 с.
115. **Поцов В. Л., Шигеев В. Б., Кузнецов Л. Е.** Судебно-медицинская баллистика. - Спб.: Гиппократ, 2002.- 656 с.

116. **Правила** медичного розслідування авіаційних подій /Андрєєва В.Л., Березний В.І., Бурчинський В.Г., Климчук О.С. Держ. департамент авіаційного транспорту України. – Укравтотранс. – К.: -1995. – 124 с.
117. **Ромодановский** О.А. Повреждения головы при самопроизвольном падении человека навзничь (критерии судебно-медицинской диагностики). – М., 1998. - 152 с.
118. **Руководство** по судебно-медицинской экспертизе отравлений /Бережной Р.В., Смусин Я.С., Томилин В.В., Ширинский П.П. М.: Медицина, 1980 – 424 с.
119. **Руководство** по судебной медицине /Под ред. В.В. Томилина; Г.А. Пашиняна. – М.: Медицина, 2001. – 576 с.
120. **Самойличенко** А.Н. Судебно-медицинская гистология // Новосибирск-Сургут, 2006 – 155 с.
121. **Сидоров** Ю.С. Судебно-медицинская оценка повреждений водителей и пассажиров переднего сидения легковых автомобилей при столкновении /экспериментальное исследование/. – Автореф. дис. докт. мед. наук. М., 1991. – 24 с.
122. **Солохин** А.А. Судебно-медицинская экспертиза в случаях автомобильной травмы. М., 1969. – 234 с.
123. **Стещиц** В.К. Судебно-медицинская экспертиза при дорожно-транспортных происшествиях. Минск, 1976. – 192 с.
124. **Солохин** А.А. Судебно-медицинская экспертиза в случаях автомобильной травмы. М.: Медицина, 1968. – 236 с.
125. **Солохин** А.А. Вопросы судебно-медицинской экспертизы автомобильной травмы. М.: ЦОЛИУВ, 1988. – 74 с.
126. **Солохин** А.А., Солохин Ю.А. Судебно-медицинские аспекты травматологии. - М.: Фолиум, 1994 – 192 с.
127. **Солохин** А.А., Солохин Ю.А. Руководство по судебно-медицинской экспертизе трупa. – М.: РМАПО, 1997 – 264 с.
128. **Сотрясение** головного мозга /Б. А. Саркисян, Н. В. Бастуев, Н. В. Паньков, В. С. Трубченков–Новос-к: Наука. Сибирск. изд. фирма РАН, 2000.-104 с.
129. **Соседко** Ю. С. Диагностика основных видов травматического воздействия при травме органов живота тупыми предметами. - Ижевск: Экспертиза. - 2001.- 239с.
130. **Соседко** Ю. И. Судебно-медицинская экспертиза при перегревании организма.- М.: Юрлитинформ, 2002.-152 с.
131. **Соседко** Ю.И., Самчук В.В. Судебно-медицинская диагностика повреждений органов пищеварительного тракта тупыми предметами. - М.: ООО «Юрлитинформ».- 2004.-178 с.
132. **Старовойтова** Р.О. Нові методики приготування цитологічних препаратів та визначення наявності сперми в слідах на речових доказах (методичні рекомендації)/ Бурчинський В.Г., Старовойтова Р.О., Дручініна І.М., Хохолева Т.В.- Київ. – 2013. – 14 с.

133. **Старовойтова Р.О.** Судово-цитологічні дослідження мікронакладень на знаряддях травми та в піднігтьовому вмісті (методичні рекомендації, затв. МОЗ України) / Старовойтова Р.О., Дручініна І.М. - Київ, 2004. – 8 с.
134. **Судово-медична цитологія** (навчально-методичний посібник, затв. МОН України) /Р.О. Старовойтова, В.Д. Мішалов, Г.Ф. Кривда– К., 2007.–208 с.
135. **Судово-цитологічний атлас** тканин та органів людини (Навчально-методичне видання)/Старовойтова Р.О., Дручініна І.М., Бурчинський В.Г., Кривда Г.Ф., Ліщенко О.П. – Херсон, 2011.- 105 с.
136. **Судова медицина** за редакцією Б.В. Михайличенка. Книга 1. - Київ. – ВСВ «Медицина», - 2011. – 447 с.
137. **Судебная медицина** /Под ред. Пиголкина Ю.И., 2-е изд., перераб и доп. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 448 с.
138. **Судебно-медицинские аспекты** повреждений печени тупыми предметами. Калмыков К.И., Карандашев А.А., Колкутин В.В., Сигалов Ф.А.. – М.: Юрлитинформ, 2002. – 128 с.
139. **Судебно-медицинская экспертиза** механической асфиксии: Руководство/ Под ред. А.А. Матышева и В.И. Витера. - Л.: Медицина, 1993. - 219 с.
140. **Судебно-медицинская оценка** трупных изменений для определения времени и давности смерти // Практическое и учебно-методическое пособие /Н.Н. Тагаев, В. В. Хижняк, Д. В. Костылев, Е. А. Моргун.-Х.: СПДФЛ Бровин А. В.,2011. – 100 с.
141. **Тагаев Н. Н.** Судебная медицина: Учебник / Под общей ред. проф. А. М. Бандурки.-Х.: Факт, 2003.-1253 с.
142. **Тагаев Н.Н.** Судебная медицина: 2-е издание.-Х.: Фактор, 2012.-1296 с.
143. **Тагаєв М.М.** Визначення понять і систематизація насильницьких дій шляхом нанесення побоїв, заподіяння мордувань і катувань/Тагаєв М.М., Мішалов В.Д., Хижняк В.В., Моргун Е.// Судово-медична експертиза. – 2015. - №1. – С. 8-19.
144. **Теньков А.А., Плаксин В.О.** Судебно-медицинская экспертиза трупа в поздние строки постмортального периода (Гниение, жировоск, мумификация, оценка повреждений). – Курск-Москва: КГМУ, 2005. – 420.
145. **Филипчук О.В., Шевчук М.М.** Посібник з судово-медичної криміналістики. / Львів «Добра справа», 2011 – 566 с.
146. **Филипчук О.В., Гуров О.М.** Судово-медична криміналістика. Підручник / Харків: «Діса плюс», 2013. – 640 с.
147. **Хохлов В.В.** Повреждения грудной клетки тупыми предметами (Биомеханика, диагностике, морфология) – Смоленск, 1996 – 193 с.
148. **Хохлов В. В.** Судебная медицина: Руководство для врачей. Изд. 2-е – Смоленск, 2003. - 699 с.
149. **Хохлов В.В., Кузнецов Л.Е.** Судебная медицина: Руководство. – Смоленск, 2006. – 237 с.

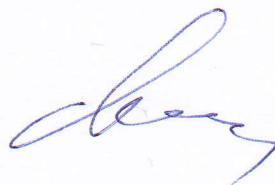
**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ
ПРИ ВСТУПІ ДО АСПІРАНТУРИ зі спеціальності
14.01.25 – судова медицина**

Перевірка теоретичних знань проводиться письмово та у вигляді співбесіди за екзаменаційними білетами до вступних іспитів у відповідності до розробленої кафедрою програми.

Кількість питань у кожному білеті 3. Відповіді на питання оцінюються за п'ятибальною системою. Тестове завдання оцінюється за критерієм «вірно»/«невірно».

Позитивний результат оцінювання рівня теоретичних знань при вступі до аспірантури визнається при загальній сумі балів – 12 і вище та при успішному складанні тестового завдання.

Голова предметної комісії
завідувач кафедри судової медицини

В. Д. Мішалов